

Kursplan

Introduktion till socialt arbete, 30 hp (SOC1)

Introduction to Social Work, 30 ECTS

Program	Socionomprogrammet
Program hp	210
Utbildningsnivå	Grundnivå
Kurskod	SG1XXX
Kursens hp	30
Nivåklassificering	G1N
Betygsskala	Väl godkänd, Godkänd, Underkänd
Kursansvarig institution	Institutionen för socialvetenskap
Beslutande organ	Institutionsstyrelsen
Datum för fastställande	2018-06-05
Reviderad kursplan	2022-06-07
Reviderad litteraturlista	2022-06-07
Kursplan gäller från	Höstterminen 2022
Gällande utbildningsplan	2018-02-14
Studietakt	Heltid

Förkunskapskrav och andra villkor för tillträde till studier

För tillträde till kursen krävs att studenten är antagen vid socionomutbildningen, Institutionen för socialvetenskap, Marie Cederschiöld högskola, och därigenom uppfyller kraven på grundläggande såväl som särskild behörighet.

Kursens plats i utbildningssystemet

Kursen läses år 1 på grundnivå och ingår som obligatorisk kurs i socionomutbildningen vid Institutionen för socialvetenskap.

Kursens lärandemål

Kunskap och förståelse

Studenten skall efter avslutad kurs kunna:

- beskriva och sammanfatta det sociala arbetets historia, utveckling och förändring,
- förklara grundläggande särdrag för socialt arbete som forskningsområde,
- identifiera och ge exempel på vad som kännetecknar det sociala arbetets praktik, verksamhetsfält och profession,
- beskriva socialpolitikens innehåll och välfärdens organisering, nationellt och inom EU,
- beskriva och sammanfatta välfärdsstatens historiska och aktuella utveckling samt nya utmaningar,
- redogöra för grundläggande internationella variationer i socialt arbete och socialpolitik,
- förklara samspelet mellan det sociala arbetets aktörer på olika nivåer,
- beskriva grundläggande vetenskapsteoretiska begrepp och perspektiv,
- identifiera grundläggande forskningsetiska frågeställningar för socialt arbete,
- beskriva och ge exempel på hur individers och gruppers levnadsvillkor, rättigheter och sociala problem kan förstås,
- beskriva och ge exempel på arbetsgruppens och grupprocessens betydelse.

Färdighet och förmåga

Studenten skall efter avslutad kurs kunna:

- använda grundläggande färdigheter i forskningsmetoder med relevans för socialt arbete,
- använda grundläggande teoretiska perspektiv för att analysera socialt arbete och socialpolitik,
- använda normkorrekt språk och relevant formalia vid muntliga och skriftliga presentationer.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

Studenten skall efter avslutad kurs kunna:

- reflektera över hur personliga egenskaper och värderingar kan inverka på ett professionellt förhållningssätt,
- reflektera över egen personlig utveckling i relation till den framtida yrkesrollen,
- reflektera över sin egen roll i arbetsgrupper.

Kursens innehåll

Kursen ger en introduktion till socialt arbete som vetenskapligt ämne, profession och verksamhetsfält samt en första inblick i människors levnadsvillkor, rättigheter och sociala problem. I kursen introduceras också vetenskapsteori och forskningsmetoder i socialt arbete samt politik, förvaltning och socialtjänstens organisering. Fältanknytning sker genom gästföreläsningar, fältstudiebesök samt möten och intervjuer med yrkesverksamma socionomer och forskare i socialt arbete. I kursen finns återkommande moment som syftar till att stärka studentens personliga professionella utveckling (PPU). Kursen består av fyra delkurser:

Socialt arbete som ämne, profession och verksamhetsfält, 9 hp (SOC11) ger en introduktion till det sociala arbetets historik, ämnets utveckling och förändring, liksom ämnets kunskaps- och verksamhetsfält. Delkursen förmedlar vidare kunskaper om grupp- och lärandeprocesser. Här behandlas:

- det sociala arbetets historik, kunskaps- och verksamhetsfält,
- socialt arbete som profession,
- intervjuer med yrkesverksamma socionomer,
- sociala problem i ett samhällsperspektiv,
- intersektionellt perspektiv på socialt arbete,
- etik i socialt arbete,

- högskolestudier, akademiskt skrivande och formalia,
- arbetsgruppens och grupprocessens betydelse.

Vetenskapsteori och forskningsmetoder i socialt arbete I, 9 hp (SOC12) syftar till att ge studenten en introduktion till vetenskapsteori och forskningsetik som stöd för kritiskt tänkande och reflektion i fortsatta studier, praktiskt socialt arbete och framtida vetenskaplig produktion. Här behandlas:

- vetenskapsteori,
- vetenskapliga metoder,
- informationssökning och källkritik,
- intervjuer med forskare på det sociala arbetets fält,
- introduktion i forskningsetik.

Välfärdens organisering I, 10 hp (SOC13) introducerar de välfärdstatliga och politiska ramverk som får betydelse för och reglerar socialt arbete, nationellt och inom EU. Här behandlas:

- centrala begrepp och teorier inom socialpolitik, förvaltning och välfärdsstatlig forskning,
- Sveriges politiska struktur samt den offentliga förvaltningens organisation och verksamhet,
- den svenska socialpolitikens historia och välfärdsstatens framväxt,
- uppbyggnaden av det svenska välfärdssystemet för försörjning och sociala tjänster,
- den svenska välfärdsstatens aktuella utmaningar och utvecklingstendenser,
- socialt arbete inom ramen av välfärdsstaten,
- den svenska välfärdsstaten i ett internationellt och komparativt perspektiv,
- organisations- och verksamhetsgranskning.

Personlig professionell utveckling I, 2 hp (SOC14) syftar till att ge studenten förutsättningar att utveckla ett reflekterande förhållningssätt inför den kommande yrkesrollen. Här behandlas:

- lärande- och grupprocesser,
- värderings- och samtalsövningar,
- relationskompetens och självreflektion.

Undervisningsformer

Undervisningen är i huvudsak campusförlagd och genomförs i form av föreläsningar, seminarier, fältstudier och övningar. Studenten arbetar både enskilt och i grupper. Kursen har stöd genom nätbaserad lärplattform. Se vidare kursens *studieguide*.

Kursens examinationsformer och betygssättning

Examinationerna utgår ifrån kursens lärandemål. Varje delkurs betygssätts för sig. Delkursbetygen vägs därefter samman till ett betyg för hela kursen. För kursbetyg Väl Godkänd (VG) krävs att minst två av delkurserna 1, 2 och 3 examineras med betyget Väl Godkänd (VG) och att delkurs 4 examineras med betyget Godkänd (G).

Delkurs 1 Socialt arbete som ämne, profession och verksamhetsfält, 9 hp

Betygsskala: Underkänd, Godkänd, Väl Godkänd

Delkursen examineras genom skriftliga och muntliga gruppredovisningar, individuell skriftlig hemtentamen samt aktivt deltagande vid seminarier.

Delkurs 2 Vetenskapsteori och forskningsmetoder i socialt arbete I, 9 hp

Betygsskala: Underkänd, Godkänd, Väl Godkänd

Delkursen examineras genom såväl muntliga och skriftliga gruppredovisningar som individuell skriftlig salstentamen.

Delkurs 3 Välfärdens organisering I, 10 hp

Betygsskala: Underkänd, Godkänd, Väl Godkänd

Delkursen examineras genom muntliga och skriftliga gruppredovisningar, närvaro och aktivt deltagande vid seminarium samt skriftlig hemtentamen.

Delkurs 4 Personlig professionell utveckling I, 2 hp

Betygsskala: Underkänd, Godkänd

Delkursen examineras genom aktivt deltagande vid samtliga tillfällen samt genom individuell skriftlig inlämningsuppgift.

För detaljerad information om de olika examinationsformerna, se kursdokumentet *Examinationsformer och lärandemål*.

Antal examinationstillfällen för en student är begränsat till totalt fem. Två omprov erbjuds i nära anslutning till ordinarie examinationstillfälle. Vidare erbjuds examination vid ett senare uppsamlingstillfälle. Inom ett år efter kursens slut erbjuds ytterligare ett examinationstillfälle på samma kursinnehåll.

Studenter som har underkänts i moment kring PPU erbjuds ett ersättningstillfälle med tillhörande examination i nära anslutning till examinationstillfället. Inom ett år efter kursens slut erbjuds ytterligare ett examinationstillfälle på samma kursinnehåll.

En student som har underkänts två gånger på en examination på en kurs eller del av kurs har rätt att, efter begäran, få en annan examinator utsedd om inte särskilda skäl talar emot detta.

Om studenten har ett beslut från högskolan om särskilt pedagogiskt stöd på grund av funktionsnedsättning, har examinatorn rätt att ge ett anpassat prov eller låta studenten genomföra provet på ett alternativt sätt.

Kursvärdering

Kursansvarig lärare ger studenter som deltar i eller har avslutat en kurs möjlighet att framföra sina erfarenheter av och synpunkter på kursen genom en kursvärdering. Syftet är att ge studenterna möjlighet att bidra till det kontinuerliga kursutvecklingsarbetet. Kursvärderingarna sammanställs och kursansvarig lärare informerar om resultaten och eventuella beslut om åtgärder som föranleds av kursvärderingarna. Resultaten ska hållas tillgängliga för studenterna.

Kursbevis

Student som har godkänt i kurs får på begäran kursbevis (SFS 2006: 1053).

Kurslitteratur

Se separat litteraturlista.

Övergångsbestämmelser

Om en kurs har upphört eller har genomgått större förändringar ska studenten, under ett år efter det att förändringen skett, erbjudas två tillfällen för omprov baserade på den kursplan som gällde vid registreringen.

Litteraturlista

- Backman, J. (2016). *Rapporter och uppsatser*. (3. rev. uppl.). Studentlitteratur.
- Blennberger, E. (2017). *Etik i socialt arbete. Etisk kod för socialarbetare*. (Ny, rev. utg.). Akademikerförbundet SSR.
- Blennberger, E. (2005). *Etik i socialpolitik och socialt arbete*. Studentlitteratur.
- Bie, K. (2021) *Reflektion i socialt arbete. Redskap för lärande och förändring*. Gleerups.
- Brante, T. (2014). *Den professionella logiken. Hur vetenskap och praktik förenas i det moderna kunskapsambället*. Liber.
- Bryman, A. (2018). *Sambällsvetenskapliga metoder*. (3 rev. uppl.). Liber.
- Bäck, H., G.Ó. Erlingsson & Larsson, T. (2015). *Den svenska politiken: strukturer, processer och resultat*. (4. uppl.). Liber.
- Börjeson, B. & Börjeson, M. (2015). *Förstå socialt arbete*. (3. uppl.). Liber.
- Erlandsson, S. (2014) ”Gammal” eller ”funktionshindrad”? Välfärdspolitisk gränsdragning och konstruktioner av grupper. *Socialvetenskaplig tidskrift*, nr 3-4, s. 266-284.
- Ersta Sköndal Bräcke högskola (2021). *APA-guide 7 för Marie Cederschiöld högskola. Referenshantering enligt APA-systemet*. Version 2021-03-18.
- Hasson, H. & von Thiele Schwarz (2017). *Användbar evidens. Om följsambet och anpassningar*. Natur och kultur.
- Johansson, H. (2008). *Socialpolitiska klassiker*. Liber.
- Johansson, S., Dellgarn, P. & Höjer, S. (Red.), (2015). *Människobehandlande organisationer: Villkor för ledning, styrning och professionellt välfärdsarbete*. Natur och Kultur.
- Johansson, S. & Taghizadeh Larsson, A. (Red.), (2016). *Förändringsperspektiv på äldreomsorg: att leva som andra*. Gleerups-
- Lag (2003:460) om etikprövning av forskning som avser människor.
- Lennér Axelson, B. & Thylefors, I. (2018). *Arbetsgruppens psykologi*. (5. utg.). Natur och Kultur.
- Marie Cederschiöld högskola (2022). *Formaliaanvisningar. Kompletterande anvisningar för skrivuppgifter och uppsatser*. Version 2022-02-22.
- Mattsson, T. (2021) *Intersektionalitet i socialt arbete. Teori, reflektion och praxis*. (3 uppl.) Gleerups.
- Meeuwisse, A., Swärd, H., Sunesson, S. & Knutagård, M. (Red.), (2016). *Socialt arbete. En grundbok*. (3. rev och utök. utg.). Natur och Kultur.
- Olofsson, J. (2020). *Socialpolitik – en historisk bakgrund, internationella jämförelser och aktuella politiska utmaningar* (5. uppl.). Studentlitteratur.
- Patel, A. & Davidson, B. (2019). *Forskningsmetodikens grunder: att planera, genomföra och rapportera en undersökning*. (5. uppd. uppl.). Studentlitteratur.
- Ponnert, L. & Svensson, K. (2019). *Socionomen i myndigheten*. Gleerups.
- Rishøi, I.H. (2021). *Vinternoveller*. (Första pocketutgåvan). Flo förlag.
- Røkenes, O.H. & Hanssen, P. (2016). *Bära eller brista: kommunikation och relationer i arbetet med människor*. (2. uppl.). Gleerups.
- Ståhlberg, A-C. (2014). *Socialförsäkringarna i Sverige*. SNS förlag.
- Sörlin, S. (2021). *Till bildningens försvar: den svåra konsten att veta tillsammans*. (Första pocketutgåvan). Natur och Kultur.

- Thurén, T. (2019). *Vetenskapsteori för nybörjare*. (3. omarb. uppl.). Liber.
- Trost, J. & Hultåker, O. (2016). *Enkätboken*. (5., moderniserade och rev. uppl.). Studentlitteratur.
- Vetenskapsrådet (2017). *God forskningssed*. Vetenskapsrådet.
- Wollter, F. (2019). *Val och utformning av insatser i socialt arbete – hur skapas tillit och legitimitet?* Tillitsdelegationens rapportserie nr 08. Regeringskansliet.

Senaste upplagan gäller. Vetenskapliga artiklar och annat material kan tillkomma.

BILAGA: KURSLITTERATUR PER DELKURS, HT22

Delkurs SOC11 *Socialt arbete som ämne, profession och verksamhetsfält*, 9 hp

- Backman, J. (2016). *Rapporter och uppsatser*. (3. uppdaterade och utök. uppl.). Studentlitteratur. (valda delar)
- Blennberger, E. (2017). *Etik i socialt arbete. Etiska kod för socialarbetare*. (Ny, rev. utg.). Akademikerförbundet SSR.
(Finns tillgänglig som fulltext på
https://akademssr.se/sites/default/files/files/etik_och_socialt_arbete_2017_w.pdf)
- Blennberger, E. (2005). *Etik i socialpolitik och socialt arbete*. Studentlitteratur. (valda delar)
- Börjeson, B. & Börjeson, M. (2015). *Förstå socialt arbete*. (3. uppdat. och utök. uppl.). Liber. (valda delar).
- Erlandsson, S. (2014) ”Gammal” eller ”funktionshindrad”? Valfärdspolitisk gränsdragning och konstruktioner av grupper. *Socialvetenskaplig tidskrift*, nr 3-4, s. 266-284. (Finns tillgänglig som fulltext på
<https://socvet.se/article/view/2406>)
- Ersta Sköndal Bräcke högskola (2021). *APA-guide 7 för Marie Cederschiöld högskola. Referenshantering enligt APA-systemet. (APA 7)*. Version 2021-03-18 (Finns tillgänglig i Itslearning)
- Johansson, S. & Taghizadeh Larsson, A. (Red.), (2016). *Förändringsperspektiv på äldreomsorg: att leva som andra*. Gleerups.
- Lennér Axelson, B. & Thylefors, I. (2018). *Arbetsgruppens psykologi*. (5. utg.). Natur och Kultur.
- Marie Cederschiöld högskola (2022). *Formaliaanvisningar. Kompletterande anvisningar för skrivuppgifter och uppsatser*. (Finns tillgänglig i Itslearning).
- Mattsson, T. (2021) *Intersektionalitet i socialt arbete. Teori, reflektion och praxis*. (3 uppdat. uppl.). Gleerups.
- Meeuwisse, A., Swärd, H., Sunesson, S. & Knutagård, M. (Red.), (2016). *Socialt arbete. En grundbok*. (3. rev. utg.). Natur och Kultur. (valda delar)
- Rishøi, I. H. (2021). *Vinternoveller*. (Första pocketutgåvan) Flo förlag.
- Sörlin, S. (2021). *Till bildningens försvar: den svåra konsten att veta tillsammans*. (Första pocketutgåvan). Natur och Kultur.

Delkurs SOC12 *Vetenskapsteori och forskningsmetoder i socialt arbete I*, 9 hp

- Backman, J. (2016). *Rapporter och uppsatser*. (3. rev. uppl.). Studentlitteratur. (valda delar)
- Bryman, A. (2018). *Sambällsvetenskapliga metoder*. (3. rev. uppl.). Liber. (valda delar)
- Börjeson, B. & Börjeson, M. (2015). *Förstå socialt arbete*. (3. uppdat. och utök. uppl.). Liber. (valda delar).
- Ersta Sköndal Bräcke högskola (2021). *APA-guide 7 för Marie Cederschiöld högskola. Referenshantering enligt APA-systemet*. Version 2021-03-18 (Finns tillgänglig i Itslearning)
- Lag (2003:460) om etikprovning av forskning som avser människor. (Finns tillgänglig på
https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/lag-2003460-om-etikprovning-av-forskning-som_sfs-2003-460)
- Marie Cederschiöld högskola (2022). *Formaliaanvisningar. Kompletterande anvisningar för skrivuppgifter och uppsatser*. (Finns tillgänglig i Itslearning).
- Meeuwisse, A., Swärd, H., Sunesson, S. & Knutagård, M. (Red.), (2016). *Socialt arbete. En grundbok*. (3. rev. utg.). Natur och Kultur. (valda delar)

- Patel, R. & Davidson, B. (2019). *Forskningsmetodikens grunder. Att planera, genomföra och rapportera en undersökning*. (5. uppdaterade uppl.). Studentlitteratur.
- Thurén, T. (2019). *Vetenskapsteori för nybörjare*. (3. omarb. uppl.). Liber.
- Trost, J. & Hultåker, O. (2016). *Enkätboken*. (5., moderniserade och rev. uppl.). Studentlitteratur.
- Vetenskapsrådet (2017). *God forskningssed*. Stockholm: Vetenskapsrådet. (Finns tillgänglig som fulltext på <https://www.vr.se/analys/rapporter/vara-rapporter/2017-08-29-god-forskningssed.html>)

Delkurs SOC13 Välfärdens organisering I, 10 hp

- Brante, T. (2014). *Den professionella logiken. Hur vetenskap och praktik förenas i det moderna kunskapsambället*. Liber.
- Bäck, H., G.Ó. Erlingsson, & Larsson, T. (2015). *Den svenska politiken: strukturer, processer och resultat*. (4. uppl.). Liber.
- Ersta Sköndal Bräcke högskola (2021). *APA-guide 7 för Marie Cederschiöld högskola. Referenshantering enligt APA-systemet*. Version 2021-03-18 (Finns tillgänglig i Itslearning)
- Hasson, H. & von Thiele Schwarz (2017). *Användbar evidens. Om följsamhet och anpassningar*. Natur och kultur.
- Johansson, H. (2008). *Socialpolitiska klassiker*. Liber.
- Johansson, S., Dellgarn, P. & Höjer, S. (Red.). (2015). *Människobehandlande organisationer: Villkor för ledning, styrning och professionellt välfärdsarbete*. Natur och Kultur.
- Marie Cederschiöld högskola (2022). *Formaliaanvisningar. Kompletterande anvisningar för skrivuppgifter och uppsatser*. (Finns tillgänglig i Itslearning).
- Olofsson, J. (2020). *Socialpolitik – en historisk bakgrund, internationella jämförelser och aktuella politiska utmaningar*. (5. uppl.). Studentlitteratur.
- Ponnert, L. & Svensson, K. (2019). *Socionomen i myndigheten*. Gleerups.
- Ståhlberg, A-C. (2014). *Socialförsäkringarna i Sverige*. SNS förlag.
- Wollter, F. (2019). *Val och utformning av insatser i socialt arbete – hur skapas tillit och legitimitet?* Tillitsdelegationens rapportserie nr 08. Regeringskansliet.

Delkurs SOC 14 Personlig professionell utveckling I, 2 hp

- Bie, K. (2021) *Reflektion i socialt arbete. Redskap för lärande och förändring*. Gleerups.
- Blennberger, E. (2017) *Etik i socialt arbete. Etisk kod för socialarbetare*. (Ny, rev. utg.). Akademikerförbundet SSR.
- Börjeson, B. & Börjeson, M. (2015). *Förstå socialt arbete*. (3. uppdat. och utök. uppl.). Liber. (valda delar).
- Røkenes, O.H. & Hanssen, P. (2016). *Bära eller brista: kommunikation och relationer i arbetet med människor*. (2. uppl.). Gleerups. (valda delar)